

V Branné pod Jeseníky se pasou i dojnice MUŠKÁTY V KAŽDÉM OKNĚ

Pět hospodářských budov po bývalém státním statku leží v podhůří Jeseníků v obci Branná, která má dlouhou historii. Tato obec se třemi stovkami stálých obyvatel a zámekem je vyhlášena městskou památkovou rezervací. Krom toho je odsud dobrá výchozí pozice pro zimní sporty i letní cykloturistiku. Bývalý státní statek má v současnosti jednu majitelku, a to Vlastu Skřivánkovou. Na 700 hektarech by ovšem asi sama těžko něco pořídila. V práci a podnikání si pomáhá tedy celá rodina – Skřivánkovi se synem a jeho ženou – a zaměstnanci.

Skřivánkovi na horském ekostatku zejména pasou 500 ks skotu, 500 ovcí, chovají pět koní (včetně hříbat) a dojí biomléko od 160 dojnic. „Vysadili jsme také mladý sad, který ale na jaře nám dost pomrzl,“ říká pan Skřivánek. Donedávna ještě pěstovali na orné půdě brambory, ale ty tu neprosplávaly, proto mají už převážně živočišnou produkci. Takové velké hospodářství už potřebuje zaměstnance, kterých je 16 (čistá mzda 65 Kč na hodinu). Skřivánkovi jsou zakládajícími členy svazu PRO-BIO a sedmnáct let „jedou“ v ekologickém zemědělství. Hospodaří v nadmořské výšce od 650 do 850 metrů, roční průměrná teplota činí 4 °C a napadne 1500 mm srážek ročně. Málokdy je tak pěkný den, jaký se vydařil při naší návštěvě s exkurzí z Bioslavností ve Starém Městě pod Sněžníkem.

Muškáty v truhlících zdobí celý kravín i dojírnu a další budovy. Jsou jakousi vísáčkou paní Vlasty i „Horské zemědělské farmy“. V Branné vás uvítá i pěkná vstupní brána – zkrátka ukázkový podnik zaměřený na produkci biomléka. Vlasta Skřivánková i s manželem se věnovali hlavně tomuto cíli. Biomléko dodávají do Olmy Olomouc za dva miliony korun ročně. Nyní mlékaři prožívají období, kdy cena mléka roste, za biomléko dostávají až 9,40 Kč za litr. Chtějí ale dosáhnout objemu tržeb pět milionů korun, proto museli nejprve do ekostatku investovat.

Veškerý provoz musí odpovídat zákonu o ekologickém zemědělství, ale i hygienickým předpisům, a také jistým standardům péče o pracovníky statku

Vlasta a Miroslav Skřivánkovi vítají exkurzi

Telátka dostávají pít z automatu

k vyšší dojivosti – u zatím smíšeného stáda – bude jeho převedení na české strakaté krávy, které se zde osvědčují nejlépe (český strakatý skot, ráz zbynecký). A Skřivánkovi nyní spíše litují, že se z počátku investovalo do zahraničních plemen. Z nich je užitek více při chovu na maso, kdy chovají maskná plemena bez tržní produkce mléka Hereford a Galloway. Krmení pro dobytek a ovce musí být už také v kvalitě bio ze sto procent. Krávy krmí senem z vlastních luk a dostanou zbytky plodin z mlýna PRO-BIO ve Starém Městě pod Sněžníkem. Odbyt hovězího masa je za 43 Kč kilo z masa býka, a to proto, že čtvrtě se jatším letos podařilo vyvézt do Turecka. Cena masa z krav či za telata je nižší. Telata se často prodávají do zahraničí, kde se je daří levněji vykrmit než v Česku.

Nové vybavení dojírny stálo dva miliony. Skřivánkovi jsou na dojírnu pyšní. „Vše je řízeno počítačem. Jen bēda, když program selže, musíme kvůli tomu volat technika až z Brna nebo Českých Budějovic,“ říká Vlasta Skřivánková a ukazuje obojky s čipy, které mají krávy či telata. Dojivost i krmení se tak sleduje počítačem. Nadojené mléko putuje potrubím do chladicího tanku na 3500 l mléka. Zchladí se na 5 stupňů. ➡